Пралетарыі ўсіх краін, яднайцеся!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

Совецкая Беларусь

ОРГАН ЦК КП(б) БЕЛАРУСІ, СОЎНАРКОМА І ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР

№ 86 (7647) | Нядзеля, 14 мая 1944 г. | Цана 20 к.

СЁННЯ Ў НУМАРЫ:

Усе сілы на павышэнне тэмпаў сяўбы!

Веснавая сяўба ўступіла ў рашаючы перыяд. Для партыйных і совецкіх арганізацый, для ўсіх калгаснікаў вызваленых раёнаў Беларусі няма цяпер больш важнай задачы, чым хутчэе і высокаякаснае закончанне веснавой сяўбы.

Сотні калгасаў, уключыўшыся ва Усесаюзнае социялістычнае спаборніцтва за высокі ваенны ўраджай, паспяхова вядуць пасяўныя работы. Яны мабілізуюць усе сілы, выкарыстоўваюць усе сродкі, магчымасці і ўмела перамагаюць цяжкасці ваеннага часу. Наперадзе ідуць калгасы Хойніцкага, Брагінскага, Свяцілавіцкага раёнаў. Паскорылі тэмпы сяўбы Стрэшынскі раён, які за апошнюю пяцідзёнку выканаў план сяўбы яравых на 23,2 процанта.

Поспехі перадавікоў паказваюць, што ўсе нашы калгасы могуць і абавязаны своечасова і высокаякасна правесці сяўбу. Трэба толькі разумна выкарыстаць мясцовыя рэзервы, шырэй разгарнуць социялістычнае спаборніцтва паміж калгаснікамі і калгасніцамі, трактарыстамі і трактарысткамі машына - трактарных станцый.

Але вынікі сяўбы за апошнюю пяцідзёнку гавораць, што некаторыя партыйныя, совецкія арганізацыі і зямельныя органы недастаткова аператыўна кіруюць ходам палявых работ. Гэта прывяло да таго, што значная колькасць раёнаў Гомельскай і Палескай абласцей — Кармянскі, Журавіцкі, Ельскі, Гомельскі сельскі, Нараўлянскі,—не толькі не нарашчваюць тэмпаў сяўбы, а з дня ў дзень зніжаюць іх.

Сур'ёзна адстаюць калгасы Магілёўшчыны, якія выканалі план сяўбы яравых толькі на 6,4 процанта. З 5 па 10 мая яны засеялі ўсяго 2.451 гектар. Мсціслаўскі і Клімавіцкі раёны засеялі толькі 3—4 процанты сваіх пасеўных плошчаў. Такое становішча нецярпіма. Абком і райкомы партыі, аблвыканком і райвыканкомы, партыйныя і беспартыйныя большэвікі Магілёўшчыны абавязаны **зрабіць усё, каб неадкладна ліквідаваць адставанне.**

З кожным днём нарашчваць тэмпы сяўбы—баявая задача ўсяго калгаснага сялянства, усіх партыйных, совецкіх арганізацый абласцей і раёнаў. Для гэтага ў першую чаргу неабходна рэзка **палепшыць работу трактарнага парка** МТС рэспублікі. Трэба дабіцца, каб кожны трактар працаваў на поўную магутнасць і не менш 18—20 гадзін у суткі.

Сёння «Совецкая Беларусь» друкуе зварот калектыва першай Міхнеўскай МТС Маскоўскай області арганізаваць Усесаюзнае социялістычнае спаборніцтва за ўзорнае выкарыстанне трактараў і сельскагаспадарчых машын у 1944 годзе. Безумоўна, што гэты заклік знойдзе гарачую падтрымку ўсіх работнікаў беларускіх машына-трактарных станцый. Эфектыўна выкарыстоўваючы кожны трактар, нашы МТС абавязаны рэзка павысіць тэмпы і якасць палявых работ.

Было-б, аднак, грубай памылкай перакласці ўсе работы на плечы машына-трактарных станцый. Трэба **ўмела спалучаць работу машыннага парка і жывога цягла** калгасаў, больш эфектыўна выкарыстоўваць на палявых работах малапрадукцыйных кароў.

Умелая арганізацыя працы, цвёрдая дысцыпліна сярод усіх калгаснікаў і калгасніц, дакладны графік сяўбы і поўнае яго выкананне—гэта абавязковыя патрабаванні да ўсіх праўленняў сельскагаспадарчых арцелей. Без палепшэння арганізацыі працы і самага сур'ёзнага ўмацавання дысцыпліны нельга і гаварыць аб належным павышэнні тэмпаў сяўбы. Неабходна, каб у гарачы час веснавой сяўбы ўсе, як адзін, калгаснікі і калгасніцы прымалі самы актыўны ўдзел у палявых работах і працавалі-б на поўную сваю сілу.

План сяўбы — гэта франтавое заданне калгаснаму сялянству і ён павінен быць выкананы паваеннаму: хутка і высокаякасна. Перамогу на сяўбе земляробы павінны здабываць так, як нашы гераічныя воіны Чырвонай Арміі здабываюць яе ў баю. Усе нашы сілы і сродкі—на хуткае і высокаякаснае закончанне сяўбы! Гэтага патрабуе ад нас Радзіма.

Сеюць звыш плана

БУДА-КАШАЛЁВА, 13 мая. Самааддана працуюць на палях адказваючы калгаснікі раёна на першамайскі загад таварыша Сталіна. Большасць калгаснікаў перавыконвае дзённыя нормы выпрацоўкі. Па-стаханаўску працуе ў сельгасарцелі імені Сталіна старый калгаснік Старасценка. Ён штодзённа ўзорвае па адному гектару, перавыконваючы норму ўдвое.

Сяўба ранніх зернавых калгасамі раёна закончана. Пачалася масавая звышпланавая сяўба.

МАСАВАЯ ПАСАДКА БУЛЬБЫ

МОЗЫР. **(Наш кар.).** Многія калгасы Палескай області, закончыўшы сяўбу зернавых культур, праводзяць пасадку бульбы. На 8 мая ў калгасах області пасаджана 1.077 гектараў бульбы. Найбольшую колькасць бульбы пасадзілі калгасы Камарынскага і Брагінскага раёнаў.

СПАБОРНІЦТВА НА ВОРЫВЕ

КАСЦЮКОВІЧЫ. **(Наш кар.).** Дружна працуюць на полі калгаснікі сельскагаспадарчай арцелі «1 Мая». Сяўба ранніх зернавых падыходзіць да завяршэння.

Усе калгаснікі і калгасніцы, якія выехалі ў поле, спаборнічаюць за хутчэйшае правядзенне сяўбы. Так калгасніцы тт. Касмачова, Баксалава ўзорваюць па 0,70—0,80 гектара. Першынство трымае падлетак Міша Фунцікаў, які штодзённа дае па дзве нормы.

ВЫСОКАЯ ПРАДУКЦЫЙНАСЦЬ ПРАЦЫ

УВАРАВІЧЫ, 13 мая. (БЕЛТА). Далёка за межамі сельгасарцелі імені Леніна, Рудзянецкага сельсовета, ведаюць калгаснікаў застрэльшчыкаў спаборніцтва за высокі ўраджай — аратых Уладзіміра Хрупкіна, Аляксандра Ляўцова і Нікалая Архіпцава.

На мітынгу, прысвечаным першамайскаму загаду таварыша Сталіна, які адбыўся ў калгасе, яны ўзялі на сябе абавязацельствы—даваць на ворыве не менш двух норм у змену. Свае абавязацельствы яны зараз падмацоўваюць канкрэтнымі справамі. Кожны з іх, працуючы на пары коней, узорвае па 1,25 гектара пры норме 0,50 гектара.

Калгаснікі імкнуцца не адставаць ад перадавікоў. Зладжаная, стаханаўская работа ўсіх звенняў калгаса дала свае вынікі. Сельгасарцель раней вызначанага тэрміну закончыла сяўбу каласавых і разгарнула пасадку бульбы і сяўбу тэхнічных культур.

Ад Совецкага Інформбюро

АПЕРАТЫЎНАЯ ЗВОДКА ЗА 13 МАЯ

На працягу 13 мая на франтах істотных змен не адбылося.

За 12 мая нашы войскі падбілі і знішчылі 40 нямецкіх танкаў. У паветраных баях і агнём зянітнай артылерыі збіта 20 самалётаў праціўніка.

* * *

Бамбардыроўка нашай авіяцыяй чыгуначных вузлоў Дзвінск і Тарту

У ноч на 13 мая наша авіяцыя дальняга дзеяння бамбардыравала скапленні воінскіх эшалонаў і ваенныя склады праціўніка на чыгуначных вузлах Дзвінск (Латвійская ССР) і Тарту (Эстонская ССР).

У выніку бамбардыроўкі на чыгуначнай станцыі Дзвінск-Таварная ўзніклі пажары. Нагляданнем адзначана некалькі моцных выбухаў, пасля якіх узнік вялікі пажар з густым чорным дымам. Разрастаючыся, пажар ахапіў значную частку чыгуначнага вузла.

На чыгуначным вузле Тарту створана да дзесяці ачагоў пажараў. Гарэлі чыгуначныя саставы і склады. Сярод пажараў адбылося 11 выбухаў, з іх адзін выбух вялікай сілы.

Адзін наш самалёт не вярнуўся на свой аэрадром.

Масква, Крэмль, Вярхоўнаму Галоўнакамандуючаму Маршалу Совецкага Саюза таварышу СТАЛІНУ

У гадавіну стварэння на тэрыторыі СССР асновы польскіх узброеных сіл Ваенны Совет 1-й польскай арміі шле Вам—Маршалу Совецкага Саюза ад імені ўсяго саставу арміі шчырае баявое прывітанне.

Запэўняем Вас і ў Вашай асобе Урад і народы Совецкага Саюза, што баявое садружаства польскіх узброеных сіл і Чырвонай Арміі, аснованае год таму назад і замацаванае крывёю, мы будзем і надалей развіваць і з чэсцю выканаем наш абавязак у барацьбе з агульным ворагам — гітлераўскай Германіяй.

БЕРЛІНГ,
ЗАВАДСКІ,
СВЕРЧЭЎСКІ.

Вясна ідзе на Беларусь

Трэцяя вясна гора прыйшла на зямлю Беларусі. Яна агаліла руіны, папялішчы, магілкі. Але цяпер ужо відаць прасвет. Ужо ўсміхаецца Гомель. Прачнуўся ўжо ад грома гармат Віцебск. Прыслухоўваецца ўжо да шуму жыцця Мінск.

Немцы былі ля Волгі. Яны не могуць аддыхацца і за Прутам. Яны разгубілі на нашай зямлі і танкі, і ордэны, і генералаў, і грэпадзёраў. Чырвоная Армія паказала, што для яе няма перашкод. Яна перастуцае праз самыя шырокія рэкі. Яна праходзіць праз доты. Яна прайшла ад Каўказа да Карпат. Яна ідзе ў Берлін і яна прыдзе ў Берлін.

Радзіма ведае горкае гора Беларусі. Разбураны яе гарады, спалены вёскі. Дзяўчаты Беларусі плачуць у нямецкай няволі. Ссечаны дрэвы на шыбеніцы. Немцы палілі вёску за вёскай. Немцы забівалі безабаронных дзяцей-беларускіх, рускіх, яўрэйскіх. Хто бачыў кроў дзіцяці, не даруе. Хто ведае гора маці, не забудзе. Чырвоная Армія ідзе на Захад. Яна нясе ваду жыцця народам. Яна нясе смерць катам.

Сыны Беларусі спяшаюцца да роднай зямлі. Іх чакае Віцебск. Іх чакае Магілёў. Іх чакае Мінск. Цяпер ужо нядоўга чакаць. Цяпер немцы мітусяцца ў жаху. Дарэмна яны спрабуюць у Мінску прыкідвацца спакойнымі. Яны ўжо сядзяць на канцы крэсла. Яны ўжо выцягнулі свае чамаданы. Але яны не ўйдуць. Гітлер не ўбачыць немцаў, якія пабывалі ў Беларусі. Гэтых немцаў чакае Кубэ. Гэтых немцаў чакаюць чэрві.

Хутка прыдзе вясна і для Беларусі. Гэта будзе позняя вясна, але гэта будзе сапраўдная вясна, вясна жыцця. Цяпер зелянеюць нівы. На ўсходы глядзяць немцы. Яны не ўбачаць калоссяў. Ураджай перамогі сабярэ Радзіма.

Вясна ідзе, сябры-беларусы. Жыццё ідзе. Ідзе Чырвоная Армія.

Ілья ЭРЭНБУРГ.

Профсаюзна-комсамольскі крос

28 мая ў вызваленых раёнах Совецкай Беларусі будзе праведзен профсаюзна - комсамольскі крос. Гэты дзень з'явіцца вялікім фізкультурным святам і пакладзе пачатак летняму спартыўнаму сезону на вызваленай зямлі Беларусі.

У Гомелі і ў іншых месцах нашай рэспублікі разгарнулася падрыхтоўка да гэтага кроса. У Гомелі падрыхтоўка вядзецца на стадыёне «Лакаматыў». Адначасова на стадыёне трэніруюцца дзве новыя футбольныя каманды. Ідзе падрыхтоўка да кроса і ў радзе іншых раёнаў. На гэтых днях адбыўся першы маладзёжны крос у Пірэвічах. У ім удзельнічала 137 юнакоў і дзяўчат.

Профсаюзна-комсамольскі крос будзе праведзен на розных дыстанцыях на перасечанай мясцовасці.

ЗВАРОТ

работнікаў першай Міхнеўскай МТС Маскоўскай вобласці да трактарыстаў і трактарыстак, камбайнераў і камбайнерак, брыгадзіраў і механікаў, да ўсіх работнікаў МТС Совецкага Саюза

Дарагія таварышы!

Доблесная Чырвоная Армія ачышчае зямлю нашай Радзімы ад нямецка-фашысцкіх разбойнікаў. Набліжаецца гадзіна канчатковага разгрому ворага. Але перамога,— як вучыць таварыш Сталін,—сама не прыдзе, яе трэба заваяваць.

Працоўныя калгаснай вёскі напружваюць усе сілы, каб даць фронту і краіне яшчэ больш харчавання, а прамысловасці сыравіны, дапамагчы Чырвонай Арміі ачысціць усю нашу совецкую зямлю і дабіць фашысцкага звера ў яго ўласнай бярлозе. Калгаснае сялянства ў годы вайны дабілася значных поспехаў і праца яго высока ацэнена таварышам Сталіным.

Але гэтыя поспехі маглі быць яшчэ большымі, калі-б мы, работнікі МТС, лепш выкарысталі давераныя нам дзяржаўнай машыны. Соўнарком Саюза ССР і ЦК ВКП(б) у пастанове аб плане сельскагаспадарчых работ на 1944 год адзначылі, што МТС у 1943 годзе працавалі нездавальняюча. А нездавальняючая работа МТС прывяла да невыканання плана трактарных работ, зніжэння ўзроўню механізацыі і зацяжкі палявых работ, не выканапне плана ўздыма і апрацоўкі папараў, ворыва зябліва і догляда за культурамі. Урад і партыя патрабавалі ад МТС рашучага павышэння якасці сельскагаспадарчых работ, паляпшэння выкарыстання машынна-трактарнага парка.

Маскоўская вобласць за лепшую работу МТС удастоена пераходнага Чырвонага Сцяга Дзяржаўнага Камітэта Абароны. Наша МТС у вобласці заняла першае месца. План трактарных работ выканан на 156 процантаў, сабекошт трактарных работ паніжан на 9 рублёў на гектар. Калгасы, якія абслугоўваюцца нашай МТС, сабралі ўраджай у сярэднім па 13 цэнтнераў з гектара і здалі натуралдаты 123,7 процанта да задання. Нашы лепшыя трактарысты тт. Жыхараў і Селязнёў за мінулы сезон выпрацавалі больш двух з паловай норм кожны.

Але мы яшчэ далёка не выкарысталі ўсіх сваіх магчымасцей.

Па закліку калектыва Каменскай МТС Горкаўскай вобласці, уключыўшыся ва Ўсесаюзнае соцыялістычнае спаборніцтва на рамонце трактараў, калектыў нашай МТС яшчэ да 1 лютага, на 2,5 месяца раней устаноўленага ўрадам тэрміна, добра падрыхтаваў усе машыны да выхаду ў поле. Мы правялі агляд гатоўнасці трактараў і сельскагаспадарчых машын да вясенне-палявых работ. Гаручае і змазачныя матэрыялы завезены ў брыгады і беражліва захоўваюцца ў прыстасаваных памяшканнях. Для газагенератарных трактараў на ўвесь сезон нарыхтавана паліва.

Поспех веснавой сяўбы і барацьбы за высокі ўраджай у значнай ступені вызначаецца работай трактараў. У сувязі з гэтым мы звяртаемся да Вас з заклікам арганізаваць Усесаюзнае соцыялістычнае спаборніцтва за ўзорнае выкарыстанне трактараў і сельскагаспадарчых машын у 1944 годзе.

Мы прымаем на сябе наступныя абавязацельствы:

1. Выпрацаваць за сезон у сярэднім на кожны 15-сільны трактар не менш 600 гектараў— 150 процантаў плана.

Усе работы правесці на высокім агратэхнічным узроўні і дапамагчы калгасам зоны МТС сабраць у бягучым годзе з кожнага гектара не менш 100 пудоў зернавых і 900 пудоў бульбы.

2. Панізіць сабекошт трактарных работ на 25 процантаў. Для гэтага трэба загрузіць трактары на іх поўную магутнасць шляхам правільнага агрэгаціравання, узорна арганізаваць тэхнічны догляд за трактарамі і прычэпнымі машынамі, зрабіць сваімі сіламі брыгадныя камплекты мантажнага і рэжучага інструмента; забяспечыць усіх трактарыстаў уласным інструментам. З'эканоміць 15 процантаў гаручага.

3. Рамонт уборачных машын— камбайнаў і малацілак — закончыць да 20 мая.

4. Своечасовай уборкай і абмалотам ураджаю дапамагчы калгасам датэрмінова разлічыцца з дзяржавай па ўсіх відах паставак. План натураплаты выканаць датэрмінова — да 10 кастрычніка на 125 процантаў.

5. Для павышэння ўзроўню тэхнічных ведаў трактарыстаў, камбайнераў, штурвальных і прычэпшчыкаў арганізаваць у часе палявых работ тэхнічную вучобу ў трактарных брыгадах пад кіраўніцтвам механікаў і брыгадзіраў. Навучыць на працягу сезона ўсіх прычэпшчыкаў кіраваць трактарам.

6. Арганізаваць работу майстэрань з такім разлікам, каб адначасова з бесперабойным абслугоўваннем трактараў у перыяд палявых работ, забяспечыць выраб і рэстаўрацыю частак для асенне-зімовага рамонту на 16 тысяч рублёў—160 процантаў плана.

Таварышы трактарысты, трактарысткі, механікі, усе работнікі МТС! На нас дзяржава і калгасы ўскладаюць вялікія надзеі. У гэтым годзе аб нашай рабоце будуць меркаваць не толькі па тым, колькі мы ўзарэм і засеем, але і па тым, колькі цэнтнераў хлеба дадуць апрацаваныя намі палі.

Правядзем веснавую сяўбу хутка і добра!

Ударнай работай даб'емся поўнага і бесперапыннага выкарыстання на сельскагаспадарчых работах усяго машынна-трактарнага парка!

Забяспечым высокую якасць апрацоўкі палёў!

Будзем беражліва выдаткоўваць кожную кроплю гаручага і змазачнага!

Уключайцеся ва Ўсесаюзнае соцыялістычнае спаборніцтва машынна-трактарных станцый за паспяховае правядзенне веснавой сяўбы, за высокапрадукцыйнае выкарыстанне трактараў, за атрыманне калгасамі высокага ўраджаю!

Няхай жыве наша родная пераможная Чырвоная Армія!

Няхай жыве наша вялікая Радзіма!

Няхай жыве наш геніяльны палкаводзец Маршал Совецкага Саюза таварыш Сталін!

Смерць нямецкім захопнікам!

Зварот падпісалі: **дырэктар МТС А. Валганін, сакратар пярвічнай партарганізацыі М. Цюленеў, старшыня рабачкома П. Ніналенка, сакратар комсамольскай арганізацыі З. Абносава, старшы механік П. Сташанін, старшы аграном П. Калінін; брыгадзіры трактарных брыгад—А. Модзін, М. Кутузаў, Н. Майсееў; трактарысты-тысячнікі—Г. Жыхараў, С. Селязнёў, старшы бухгалтар Н. Астахава, загадчык нафтабазы І. Царыкаў.**

Працуюць па-франтавому

Мітынг, прысвечаны першамайскаму загаду правадыра, адбыўся ў полі. Аратыя, сейбіты і баранавальшчыкі прама з працы сабраліся на яго. Усе яны ўважліва праслухалі кожнае слова загада вялікага Сталіна. Першым бярэ слова 67-гадовы сейбіт бацька чатырох франтавікоў Міхась Фёдаравіч Гашнікаў:

— Вельмі прыемна нам чуць пахвалу вялікага Сталіна. Яна абавязвае нас працаваць так, як ваююць нашы сыны і дочкі. Я не пашкадую сіл, каб штодзённа перавыконваць нормы.

Адзін за другім выступаюць працаўнікі вёскі. Гавораць яны каротка, але ясна і канкрэтна. Ва ўсіх прамоўцаў адно жаданне — паскорыць тэмпы сяўбы, вырасціць ваенны ўраджай. З мітынга калгаснікі зноў ідуць на працу, каб свае абавязацельствы ўвасобіць у справу.

Яшчэ дружней закіпела праца. Пачало заходзіць сонца, а калгаснікі энергічна працуюць на полі. Тут старыкі і падлеткі—усім ім хочацца сёння перавыканаць нормы.

Прыходзяць брыгадзіры Паша Мармалева і Гаўрыла Бандарэнка. Іх брыгады спаборнічаюць з першых дзён сяўбы. Брыгадзіры хутка замерваюць плошчы, аб'яўляюць калгаснікам вынікі і ставяць задачу назаўтра.

На другі дзень калгаснікі працуюць яшчэ лепш. Як у баю, толькі наперад, да новых вытворчых перамог! Вечарам стала вядома, што ўсе значна перавыканалі нормы. Старыя сейбіты Міхась Фёдаравіч Гашнікаў, Рыгор Барысавіч Бандарэнка далі па паўтары нормы. На ноч яны ідуць вартаваць калгасныя свірны.

— А спаць калі-ж будзеце?— пытае ў іх старшыня. — Чаму-ж так позна затрымаліся ў полі?

— Выбярэм заўтра гадзінку-другую, паспім,—адказваюць сейбіты.—Інакш цяпер нельга. Як у баю трэба. Вайна-ж!

Падлеткі таксама не жадаюць адстаць ад старыкоў. Аратыя Міхась Бандарэнка і Адам Кралевіч працуюць не горш за дарослых. 0,82 гектара ворыва—такі вынік іх працы кожны дзень. Якасць ворыва таксама добрая.

З гэтымі аратымі спаборнічаюць маладыя баранавальшчыкі Мікола Шушнякоў і Васіль Вінакураў. Ні на крок яны не адстаюць у працы ад аратых. Пакуль не дадуць 200 процантаў задання з працы яны не жадаюць ісці.

Так кожны дзень. Патрыятызм калгаснікаў, іх актыўнае спаборніцтва паміж сабою, здзельшчына вырашылі поспех сяўбы ў калгасе. Сяўба зернавых закончана за 8 рабочых дзён. Усе сілы пераключаны на пасадку бульбы. Праз дзень—два і гэта работа будзе паспяхова закончана.

Гэта не супакойвае гарачыя сэрцы калгаснікаў і калгасніц. Наперадзе — сяўба тэхнічных культур і грэчкі. Яны рыхтуюць глебу, клапоцяцца, каб засеяць усю сваю зямлю.

Васіль ПЫЖКОЎ,
калгас «Грушаўка»,
Церахоўскі раён.

У баку ад жыцця калгаса

Вялікія і адказныя задачы ўскладаюцца на комсамольскія арганізацыі калгасаў у справе аднаўлення калгаснай гаспадаркі вызваленых ад немцаў раёнаў. Гэтыя задачы з усёй яскравасцю вызначыў і падкрэсліў XII пленум ЦК ВЛКСМ у сваёй пастанове «Аб бліжэйшых задачах работы комсамола ў вёсцы».

«Пленум лічыць першачарговай задачай комсамольскіх арганізацый раёнаў, вызваленых ад нямецкай акупацыі, мабілізацыю ўсёй моладзі на хутчэйшае аднаўленне разбуранай гаспадаркі, арганізацыйна - гаспадарчае ўмацаванне калгасаў, паспяховае правядзенне веснавой сяўбы».

Прайшло нямала часу з дня рашэння пленума ЦК ВЛКСМ. Аднак комсамольская арганізацыя калгаса «Чырвоны гвардзеец», Гомельскага сельскага раёна, да гэтага часу не перабудавала сваёй работы. У арганізацыі налічваецца 12 комсамольцаў. Гэта нямалая сіла і пры правільнай арганізацыі работы можна рабіць вялікія справы. На жаль, комсамольская арганізацыя не ўнікае ў жыццё калгаса, не дапамагае праўленню ў хутчэйшым аднаўленні грамадскай гаспадаркі, у хуткім і высокаякасным правядзенні веснавой сяўбы.

З 12 комсамольцаў непасрэдна ў калгасе працуе толькі тры, астатнія заняты на адыходных работах. З гэтых трох комсамольцаў толькі адзін працуе брыгадзірам паляводчай брыгады. Астатнія комсамольцы не расстаўлены на рашаючых участках калгаснай гаспадаркі. Сакратар комсамольскай арганізацыі т. Літвінава над гэтым пытаннем ні разу не задумвалася. Вядома, гэта адмоўна адбілася на становішчы спраў у калгасе і асабліва на ходзе палявых работ.

Калгас павінен засеяць у гэтым годзе 178 гектараў яравых культур, засеяна-ж покуль што зусім мала. Такі марудны ход сяўбы і нізкая прадукцыйнасць працы калгаснікаў тлумачыцца тым, што ў калгасе няма належнай працоўнай дысцыпліны. З 220 працаздольных калгаснікаў на поле выходзіць 60—70 чалавек. У полі яны працуюць скопам. Старшыня калгаса тав. Цітоў не займаецца арганізацыяй працы калгаснікаў.

Мы запыталі ў тав. Цітова, ці праводзіцца сярод калгаснікаў агітацыйна-масавая работа.

— Сказаў-бы, але не ў курсе справы,—адказаў ён.—Запытайце ў сакратара комсамольскай арганізацыі Літвінавай. А тав. Літвінава адказала:

— Аб гэтым ведае настаўніца Козырава, яна ў нас агітатар.

Ідзем у трэцюю брыгаду, дзе павінна праводзіць з калгаснікамі гутаркі тав. Козырава. Але тут мы яе не знайшлі.

— У нас яна не бывае,—адказалі калгаснікі.

Да гэтага калгаса прымацаваны ўпаўнаважаны Гомельскага сельскага райкома партыі тав. Зубараў. Але і ён рэдка бывае сярод калгаснікаў і не ўнікае ў справы калгаса, які адстае ў правядзенні сяўбы.

П. БЛАХІН.

Наперадзе комсамольска-маладзежныя брыгады

ДОБРУШ. **(Па тэлефону).** З асаблівым энтузіязмам і творчым уздымам працуюць цяпер рабочыя, служачыя і інжынерна-тэхнічныя работнікі фабрыкі, дзе дырэктарам тав. Галкін.

Выступаючы на мітынгу, прысвечаным першамайскаму загаду правадыра народаў таварыша Сталіна, рабочыя і служачыя абавязаліся працаваць яшчэ лепш, павысіць прадукцыйнасць працы, узмацніць дапамогу фронту і Радзіме. Іх словы не разыходзяцца са справамі. З кожным днём расце прадукцыйнасць працы, павялічваецца колькасць людзей, якія перавыконваюць нормы выпрацоўкі.

На фабрыцы дзве комсамольска - маладзёжныя брыгады — тт. Чэкізавай і Шабалінай. Яны передавыя. Адна і другая значна перавыконваюць нормы выпрацоўкі, даюць высокую якасць прадукцыі.

Павагай і любоўю карыстаюцца сярод калектыва брыгады тт. Мельнікава і Ходзькіна, якія сістэматычна перавыконваюць дзённыя нормы выпрацоўкі.

Хутчэй аднавіць разбураную гаспадарку, пусціць фабрыку на поўную даваенную магутнасць, пачаць даваць дзяржаве прадукцыю—вось пытанні, на якія накіравана ўвага і творчая думка ўсяго калектыва фабрыкі.

Нарада перадавікоў сяўбы

МОЗЫР, 12 мая. (БЕЛТА). Адбылася раённая нарада перадавікоў сельскай гаспадаркі. Удзельнікі падзяліліся вопытам сваёй работы, намецілі рад мерапрыемстваў па павышэнню ўраджайнасці калгасных палёў, па ахове пасеваў.

З вялікай увагай прысутнічаўшыя праслухалі выступленне старшыні перадавога ў раёне Бабрыніцкага сельсовета тав. Кляшчова.

Удзельнікі нарады выклікалі на соцыялістычнае спаборніцтва за атрыманне высокага ўраджаю калгаснікаў Калінкавіцкага раёна.

Вагоннікі выконваюць загад правадыра

Партыйныя арганізацыі калектываў вагоннікаў Беларускай чыгункі шырока разгарнулі вывучэнне першамайскага загада правадыра і палкаводца вялікага Сталіна. Новым уздымам соцыялістычнага спаборніцтва адказваюць вагоннікі на гэты загад.

Сталяры - стаханаўцы Гомельскага вагоннага ўчастка тт. Калеснікаў і Смыкоўскі ўзялі абавязацельствы павысіць прадукцыйнасць працы на 20 процантаў. На наступны-ж дзень яны давялі выпрацоўку да 135 процантаў, замест 110 у красавіку. Гэты паказальнік яны замацавалі.

Змена старшага наглядчыка вагонаў тав. Дударава абавязалася скараціць час агляду паяздоў з 45 да 20 мінут. Слова сваё змена стрымала. На агляд састава затрачваецца 18—20 мінут. Калектыў тав. Дударава ў гэтым месяцы не мае ніводнага выпадка затрымкі паяздоў і брака ў працы.

Загад таварыша Сталіна быў зачытан вагоннікам станцыі Буда-Кашалёўская на мітынгу. Затым агітатары правялі гутаркі, прысвечаныя загаду па зменах і брыгадах. Кожны рабочы ўзяў на сябе канкрэтныя абавязацельствы.

Слесар тав. Зудзіна ў перадмайскім спаборніцтве давяла прадукцыйнасць працы да 230 процантаў нормы. У маі яна дае не менш двух з паловай норм штодзённа.

Гадавы рамонт, рамонт вагонных дахаў і падрыхтоўка запчастак не ўваходзяць у вытворчы план комсамольска - маладзёжнай змены старшага агляднчыка Валі Шумаковай. Аднак змена ўзяла абавязацельства выканаць усе гэтыя работы без дадатковай колькасці людзей. Рабочы дзень змены праводзіцца па-франтавому—кожны працуе за двух. У выніку змена выпусціла звыш плана гадавога рамонту 15 вагонаў, адрамантавала 88 вагонных дахаў, нарыхтавала на 3.500 рублёў запчастак і дэталей.

Дзякуючы ўзросшай у маі прадукцыйнасці працы большасці рабочых цэхаў, брыгад і змен, калектыў вагоннікаў чыгункі выканаў дэкадны план сярэдняга рамонту—на 133 проценты, план рамонту тармазнога абсталявання—на 135 процантаў і план рэвізіі аўтатармазоў—на 131 процант.

Н. ГОНЕУ.

Пачалося аднаўленне Н-скага цвікавага завода. Да атрымання абсталявання цвікі выпрабляюцца ўручную.

На здымку: Лепшы слесар завода В. Л. Мыслякоўскі, які штодзённа выконвае нормы выпрацоўкі на 250 процантаў.

Фото **В. Чыгашкова.**

Сястра

Да пачатку вялікай Айчыннай вайны Тоня працавала настаўніцай па геаграфіі ў няпоўнай сярэдняй школе ў адным з раёнаў Мінскай вобласці.

Цяпер Тоня партызанка. Разам са сваімі таварышамі яна пускае пад адкос варожыя воінскія эшалоны, узрывае масты, ходзіць у засады. Але ў якой-бы аперацыі яна не ўдзельнічала, Тоня заўсёды памятае, што перш за ўсё яна з'яўляецца партызанская медыцынская сястра. Колькі разоў, пагарджаючы смерцю, Тоня выносіла з поля бою многіх параненых партызан, аказвала ім неадкладную першую дапамогу, лячыла. За гераізм і адвагу любяць і паважаюць партызаны сваю медыцынскую сястру.

Нядаўна ў адным з баёў партызан з нямецкімі бандытамі быў паранены партызан Сцяпан. Варожы кулямётчык трапным агнём не даваў магчымасці падыйсці да параненага, але Тоня кінулася выратоўваць таварыша. Паўзком яна прабіралася 450 метраў да параненага. Калі сястра даставіла параненага партызана з яго броняй у бяспечнае месца, таварышы заўважылі, што ў Тоні прабіта левая рука.

— Быў яшчэ такі выпадак,— расказвае былы вартаўнік школы, у якой працавала Тоня, партызан дзед Трахім. —Наступалі мы на адзін нямецкі гарнізон. Перад боем падыходзіць да мяне наша настаўніца і кажа: «Вы, дзядуля, хоць і мала знаёмы з медыцынай, але будзеце ў мяне за санітара».

— Мне спраў больш няма?—кажу я.

— Загад такі выдаў камандзір атрада,—адказвае яна.

— Ну, калі загад, то буду. На вайне, самі ведаеце, загад—закон, адхіленняў ніякіх не можа быць. Ды і дзяўчыну неяк нязручна было крыўдзіць, мы з ёй землякі.

На золку пачаўся бой. Немцы моцна акапаліся ў вёсцы, агрызаліся. Партызаны пайшлі ў атаку на ворага.

— Адпусціце мяне, сястрычка, — прашуся. — А яна мне: —Для вас і тут працы хопіць. —Толькі што мы паспелі перакінуцца такімі словамі, раптам бачу, з-за гаю фашыстаў пятнаццаць паўзуць да нас, абыходзяць з тылу.

— Ну, дзядуля, будзем біцца, —кажа мая сястра. І пачалі. Падпусцілі бліжэй немцаў і давай кідаць у іх гранаты, а потым з аўтаматаў часаць. Многа мы з Тоней знішчылі гэтых дз'яблаў.

У гэты час атрад вёску ўзяў. Сабралі мы параненых і лячыць пачалі. Перавязкі рабілі і яшчэ тое-сёе медыцынскае. Падыйшоў да нас камандзір атрада і кажа:

— Вы, дзядуля, са сваім камандзірам (гэта з Тоняй) падзяку заслужылі,—і моцна, моцна пацалаваў нас. Вось якая наша настаўніца. Сваім жыццё выратоўвае, а немцаў знішчае,—закончыў дзядуля.

Партызаны расказваюць, як аднойчы Тоня даведалася, што ў вёсцы цяжка захварэў піонер Вася. Некалькі разоў, рызыкуючы жыццём, прабіралася яна ў вёску, каб выратаваць жыццё хлопчыка. Немцы, якія знаходзіліся ў вёсцы, даведаліся аб гэтым. Яны ўварваліся ў хату, дзе хварэў хлопчык, але было позна—маці і хлопчык своечасова ўцяклі ў наш партызанскі атрад.

Далёка за межы партызанскага атрада ідзе слава пра настаўніцу —адважную партызанскую медыцынскую сястру, якую часта народныя мсціўцы завуць сваім доктарам, бясстрашную Тоню Б.

Пра гэтую храбрую дзяўчыну партызаны, якім яна выратавала жыццё, пяшчотна гавораць:

— Гэта наша родная сястра.

М. ХРЫСЦІЧ.

У рабочых рачнога транспарта

У воднікаў Днепра-Дзвінскага параходства наступілі гарачыя дні. Сотні суднаў гружаных будаўнічымі матэрыяламі, насеннем і сельскагаспадарчымі машынамі ідуць па рэках вызваленых раёнаў Беларусі.

На першамайскі загад таварыша Сталіна рэчнікі адказваюць самаадданай працай. Сутачныя графікі па адгрузцы, выгрузцы і тэрмінам дастаўкі сістэматычна перавыконваюцца.

Стаўшы на стаханаўскую вахту, экіпаж флагманскага судна «Рулевой» даставіў грузы да месца прызначэння на 12 гадзін раней тэрміну. Сотні пасажыраў і тысячы тон розных грузаў перавёз параход «Пролетарый». Каманда гэтага судна дакладна вытрымлівае расписанне.

Паспяхова спраўляецца з апрацоўкай суднаў калектыў порта, дзе начальнікам тав. Лешко. Тут поўнасцю адноўлены прычалы, пад'язныя шляхі і пастаўлена некалькі пад'ёмных кранаў. У першую дэкаду мая ўсе судны ў гэтым парту грузіліся і разгружаліся датэрмінова. (БЕЛТА).

Лесгас выкарыстоўвае мясцовыя рэсурсы

Чырвонапольскі лесгас (Магілёўская вобласць) асвоіў і наладзіў выраб рада рэчаў неабходных для сельскай гаспадаркі і шырспажыву. Лесгас выпускае абоддзе, калёсы, смалу, дзёгаць, вугаль, кадкі, вёдры, аконныя рамы і інш.

Рабочыя лесгаса тт. Аксёнаў, Чмірыкаў, Котаў, Лядзейка дабіліся высокіх паказчыкаў на будаўніцтве жыллёвых памяшканняў. Яны сістэматычна выконваюць нормы на 150—200 процантаў. На апале вугалю добра працуюць тт. Сердзюкоў і Калечкаў, якія штодзённа даюць па паўтары нормы. На выпрацоўцы абозных вырабаў вызначаецца двухсотнік тав. Каплуноў.

У адказ на першамайскі загад таварыша Сталіна рабочы калектыў Чырвонапольскага лесгаса ўзяў новыя соцыялістычныя абавязацельствы, накіраваныя на павышэнне прадукцыйнасці працы, асваенне новых відаў шырспажыву.

Т. ХВАШЧЭУСКІ.

Упарадкоўваюць горад

КАСЦЮКОВІЧЫ. (БЕЛТА). Комсамольцы і ўся моладзь прымаюць актыўны ўдзел ва ўпарадкаванні роднага горада. Яны правялі некалькі суботнікаў. У іх удзельнічала больш 200 чалавек.

Маладыя патрыёты разабралі руіны дамоў, разбураных у часе нямецкай акупацыі, прывялі ў парадак скверы і плошчы. На вуліцах і дварах наведзена ўзорная чыстата.

Падарунак Радзіме

Грамадзянка вёскі Б—а, Пінскай вобласці, старая Ульяна ўнесла ў фонд абароны СССР 300 рублёў золатам дарэвалюцыйнай чаканкі і 18 рублёў срэбрам.

— Гэта мой падарунак роднай Чырвонай Арміі, якая вызваляе савецкіх людзей ад гітлераўскіх бандытаў,—заявіла совецкая патрыётка партызанам.

Апрача таго, Ульяна дала ў падарунак партызанам 600 метраў палатна ўласнай выпрацоўкі.

Патрыёты

Наша вока ніколі не прызвычаецца да гэтых руін і да пустых абгарэлых, знявечаных дамоў. Горад Гомель быў пры смерці. Яго немцы імкнуліся зрабіць мерцвяком, сцерці з твару зямлі, такім-жа чынам, якім яны апустошылі дзесяткі совецкіх гарадоў і вёсак.

Цяпер горад нагадвае цяжкага хворага, які пачаў крыху папраўляцца. Яго яшчэ цяжка пазнаць, але ён зноў узнімаецца з руін на радасць совецкіх людзей. Сярод жудасных слядоў разбурэння відаць светлыя рысы аднаўлення.

Горад пазнае новыя імёны—імёны аднаўіцелей - энтузіястаў, совецкіх патрыётаў. Маці франтавікоў Анна Панкова гаворыць аб будаўнічай справе, як будаўнік-прафесіянал. Чэркасаўская брыгада Панковай рамантуе дом у Чыгуначным раёне. Зусім нядаўна чэркасаўскія брыгады налічваліся адзінкамі. А сёння іх больш 40. Амаль штодзённа 2.000 рабочых-чэркасаўцаў вядуць вялікую работу па аднаўленню горада.

Гэта ўласная ініцыятыва гомельчан. Чэркасаўкі ўзяліся за рамонт абгарэўшых будынкаў. Першай паказала прыклад Анна Панкова, потым патрыёткі—Каласкова, Раўская, Дз'якава.

Калі бачыш сляды нямецкага варварства, зробленыя гэтымі нягоднікамі разбурэнні, жадаеш аднаго—аднаўлення і помсты. Гэтым кіруецца больш 60 комсамольска - маладзёжных брыгад, створаных за кароткі час у Гомелі. Спачатку мы пачулі імёны Таццяны Фядорынай і Васіля Драбышэўскага, Цяпер да іх далучыліся прозвішчы Лабанава, Русковай, Голубавай і многіх іншых.

Гэтыя пачуцці кіравалі рабочымі паравознага дэпо, якія здолелі ў цяжкія дні нямецкай акупацыі зберагчы ад ворага каштоўнае абсталяванне. Цяпер на захаваных механізмах працуюць совецкія людзі. Яны дапамагаюць фронту граміць ворага.

На адным заводзе брыгада кацельшчыкаў, якой кіруе комсамолец Чагракоў аднаўляе кацёл. Як правіла штодзённая выпрацоўка брыгады не ніжэй 150 процантаў плана. Побач працуюць 7 маладых рабочых механічнага цэха. Імі кіруе Кузьмін. Яны выконваюць вытворчыя заданні на 150 процантаў. А дапаможна-транспартная брыгада комсамольца Маркоўскага, якая занята на дастаўцы лесу і будаўнічых матэрыялаў, абганяе і тых і другіх. Яна выконвае заданне на 175 процантаў.

Новым парывам працоўнага энтузіязму адказваюць совецкія людзі на першамайскі загад таварыша Сталіна. Гэта таксама рух сэрца. Маладыя рабочыя Ваенна-аднаўленчага ўчастка рэчнікаў 50 гадзін пасля работы працавалі на аднаўленні горада свайго прадпрыемства. Сакратар комсамольскай арганізацыі Беніна і радавы комсамолец гэтай арганізацыі Доўгадзілін гавораць: «Сэрцу балюча, вачам балюча бачыць гэтыя руіны».

Гэты боль можа быць выліван толькі вялікай справай, якой па сутнасці з'яўляецца рух чэркасаўскіх, комсамольска - маладзёжных і стаханаўскіх брыгад, асабістым удзелам усіх працоўных у адраджэнні горада, у разгроме ворага.

Каменшчык вагоннага ўчастка тав. Баравік зразумеў, што і яго праца ўваходзіць у тое агульнае цэлае з чаго складаецца перамога над ворагам. Яшчэ нядаўна ён нічым не вызначаўся, а ў гарачыя дні перадмайскага спаборніцтва ён нечакана для ўсіх пачаў даваць да 350 процантаў нормы. Баравік змагаецца з ворагам сваім майстэрствам каменшчыка, ён кладзе з цаглін сцены, за якімі хутка пачнуць свой рух машыны і варштаты.

У дэпо вісіць плакат з надпісам: «Выканаем баявое заданне. Закончым работу ў тэрмін». Гэта нястрымнае жаданне рабочых. У пачатку работ тут не хапала інструментаў. Тады старыя рабочыя прынеслі свой уласны інструмент. Каваль Дзмітрыеў даў кавальскі мех. Ён сам вырабіў штампы для ключоў, што значна паскорыла іх выпуск. Слесар Панькоў прынёс з сабой слясарны інструмент. Так зрабілі многія.

Нас радуе тое, што ў горадзе адноўлена 36.000 квадратных метраў жыллёвай плошчы. Нас радуе, што камбінат выпускае запалкі. Што пачалі работу іншыя прадпрыемствы. Вядома, цяпер аб усім не скажаш, усяго не пералічыш. Людзі робяць цудоўныя справы і справы славяць людзей.

...Мы ўваходзім у многія дамы праз праламаныя сцены. Цёплы вясенні вецер варочае лісты абгарэлага жалеза. Але тыя хто сёння ачышчаюць гарадскую плошчу, парк, вуліцы ад смецця і разбітай цэглы, тыя, хто ўзнімае сцены і мантыруе варштаты на заводзе, цвёрда ведаюць—горад зноў стане прыгожым, яго слава зноў пойдзе па Радзіме. Праз агонь і разбурэнні, праз пякучую боль сэрца совецкія людзі ідуць — да перамогі!

Р. СІМАНЮК.

На здымку: На ўроку ваенізацыі ў 9 класе Касцюковіцкай сярэдняй школы.
Фото **Л. Папковіча.**

Гомельскія асоавіяхімаўцы

У горадзе Гомелі яшчэ некалькі месяцаў назад аднавілі сваю працу пярвічныя арганізацыі Асоавіяхіма. Нават за гэты кароткі час многія пярвічныя арганізацыі ўжо дабіліся нядрэнных паказчыкаў у сваёй працы. Да ліку перадавых трэба аднесці пярвічную арганізацыю вагоннага ўчастка № 2 (старшыня тав. Лабейка). Тут у радах Асоавіяхіма налічваецца звыш 360 чалавек. Падрыхтаваны па нормах ППХА 278 чалавек і навучаюцца цяпер 60 чалавек. Створан гурток па вывучэнню вінтоўкі. Пярвічная арганізацыя пры дэпо (старшыня Лімантаў) падрыхтавала па нормах ППХА 102 чалавекі, навучаецца 180 чалавек. Арганізаваны і працуюць два гурткі па вывучэнню ваеннай справы.

Добрых вынікаў у сваёй вучобе дасягнулі асоавіяхімаўцы школы № 2. Па ініцыятыве маладых асоавіяхімаўцаў арганізавана невялікая ваенная выстаўка, экспанаты якой прагледзелі 500 чалавек.

Трэба адзначыць абаронную працу пярвічнай арганізацыі Асоавіяхіма, дзе старшынёй тав. Сідарэнка. Нядрэнных вынікаў дабіліся асоавіяхімаўцы пярвічнай арганізацыі хатніх гаспадынь (старшыня тав. Даўгайлава).

Але побач з гэтым рад асоавіяхімаўскіх арганізацый нічога не робяць. Не разгарнулі працы асоавіяхімаўцы хлебазавода, райпромкамбіната, райфінаддзела.

Час не церпіць! Асоавіяхімаўцы Беларусі павінны ўзмацніць сваю вучобу, гэтым яны дапамогуць Чырвонай Арміі ў яе вялікай патрыятычнай справе — разгроме нямецкіх акупантаў. Трэба навучыць асоавіяхімаўцаў валодаць зброяй, праводзіць работы па размініраванню, ведаць правілы супроцьпаветранай і хімічнай абароны.

І. ШЫНКЕВІЧ,
старшыня Гомельскага горсовета Асоавіяхіма.

Навуковыя запіскі

Навуковыя працаўнікі Беларускага Дзяржаўнага Універсітэта падрыхтавалі да выдання зборнік сваіх работ па гістарычных і філалагічных пытаннях. Гэта першы зборнік навуковых работ Беларускага Дзяржаўнага Універсітэта, падрыхтаваны за годы Айчыннай вайны. У зборнік увойдуць артыкулы акадэміка Н. Нікольскага, акадэміка В. Перцава, прафесара Смірнова, рэктара універсітэта П. Савіцкага, дацэнта В. Шаўчэнка і іншых. Памер зборніка 7 друкаваных аркушаў.

Навіны мастацтва

Пісьменнік А. Кучар напісаў п'есу аб народным героі партызане Беларусі—бацьку Мінае. Назва п'есы «Заложнікі». П'еса прынята да пастаноўкі Першым Беларускім ордэна Чырвонага Працоўнага Сцягу Дзяржаўным драматычным тэатрам і Другім Беларускім Дзяржаўным тэатрам.

* * *

У Беларускім радыёкамітэце адбылося праслухоўванне ўрыўкаў з новай оперы беларускага кампазітара Е. Цікоцкага «Алеся». Як вядома, опера прысвечана барацьбе беларускіх партызан з нямецкімі бандытамі. Выконваліся арыі: Апанаса, Алесі і Марфушкі, а таксама і іншыя рэчы з гэтай оперы.

* * *

З партызанскага атрада малады паэт-партызан тав. М. прыслаў напісаную ім песню, прысвечаную Героям Совецкага Саюза Мачульскаму, Луніну, Ціткову. Песня гэта пад назвай «Баявая партызанская» была перакладзена на музыку тав. Б. Напісана музыка ў тэмпе марша.

Песня гэта цяпер прынята да выканання беларускім радыёкамітэтам і перадаецца ў эфір у выкананні артыстаў Юневіч і Івановай. На тэкст партызана Раманоўскага М. Бергер напісаў музыку: «Слухайце атрады».

ПАДРЫХТОЎКА ДА ВЫДАННЯ РУСКА-БЕЛАРУСКАГА СЛОЎНІКА

Шырока разгарнуліся работы па выданню руска-беларускага слоўніка. У ім будзе 100 тысяч слоў. З гэтага ліку 30 тысяч слоў падрыхтаваны ўжо.

Перамога беларускіх футбалістаў

АЛМА-АТА, 13 мая (Спецкор БЕЛТА). Беларуская каманда футбалістаў «Дынама» у час трэніровачнай паездкі па Сярэдняй Азіі, сустрэлася ў гор. Алма-Ата ў футбольным матчы з казахстанскай камандай майстраў «Дынама». Ігра закончылася з лікам 4 : 2 у карысць каманды беларускіх майстраў.

МІЖНАРОДНАЯ ІНФАРМАЦЫЯ

Рост паражэнчых настрояў сярод германскага насельніцтва

ЖЭНЕВА, 12 мая. (ТАСС). Нямецка-фашысцкая газета «Берлінер Берзенцэйтунг» скардзіцца, што ў Германіі ўзмацніліся паражэнчыя настроі. Газета надрукавала артыкул аднаго нямецкага суддзі, які, адзначаючы, што за апошні час параўнаўча многа саплемяннікаў асуджана за «паражэнчаства», указвае, што ў цяперашні час «паражэнцы» сваімі «нашэптваннямі» распаўсюджваюць свой уплыў сярод вельмі шырокага кола людзей. «Яны вядуць сваю прапаганду ў залах чакання, на вакзалах, у канторах, майстэрнях і г. д.». Суддзя скардзіцца на тое, што «несвядомае» насельніцтва нічога не паведамляе ўладам аб выпадках такой прапаганды. Як бачна з паведамлення другой гітлераўскай газеты «Мюльгаузер Тагблат» у лік «паражэнцаў» гітлераўцы ўключаюць нават тых нямецкіх жанчын, якія носяць жалобу па загінуўшых на фронце родных.

СТВАРЭННЕ СЛУЖБЫ ГРАМАДЗЯНСКАГА КІРАЎНІЦТВА ПРЫ ШТАБЕ ЭКСПЕДЫЦЫЙНЫХ СІЛ САЮЗНІКАЎ

ЛОНДАН, 12 мая. (ТАСС). Англійскае міністэрства інфармацыі паведамляе, што пры штабе экспедыцыйных сіл саюзнікаў створана новая служба—служба грамадзянскага кіраўніцтва, якая прадстаўляе сабою аддзел штаба экспедыцыйных сіл саюзнікаў. У склад новага аддзела ўваходзіць некалькі тысяч афіцэраў і салдат амерыканскай, англійскай і канадскай армій. Назва гэтага аддзела — «Г—5». У прадстаячым утаржэнні ў Еўропу яго задачай будзе «аказанне дапамогі нацыянальным урадам на вызваленых тэрыторыях у справе аднаўлення нармальнага грамадзянскага жыцця», а таксама паведамленне ўрадам поглядаў вярхоўнага галоўнакамандуючага па грамадзянскіх пытаннях. Задачай гэтай службы ў Германіі з'явіцца ўстанаўленне ваеннага кіраўніцтва ў раёнах, якія ўваходзяць у сферу, адказнасць за якую ў перыяд ваеннай акупацыі ляжыць на вярхоўным галоўнакамандуючым.

Начале аддзела «Г—5» знаходзіцца генерал-лейтэнант Грасет, які з'яўляецца памочнікам начальніка штаба экспедыцыйных сіл, які адначасова з'яўляецца кіраўніком аддзела сувязі з саюзнымі ўрадамі. Яго памочнікам з'яўляецца амерыканскі брыгадны генерал Холмс. Брыгадны генерал Макшэры (амерыканец) з'яўляецца начальнікам апаратыўнага аддзела службы.

ЗАГАД ГЕНЕРАЛА АЛЕКСАНДЭРА

ЛОНДАН, 12 мая. (ТАСС). Спецыяльны карэспандэнт агенцтва Рэйтэр, пры штабе войск саюзнікаў у Італіі, паведамляе, што сёння генерал Александэр аддаў загад па войсках у сувязі з пачаткам новага наступлення ў Італіі.

У загадзе адзначаецца роля саюзных войск на італьянскім фронце, якія «заслужылі прызнанне ўсяго свету і падзяку нашых рускіх саюзнікаў».

«Узброеныя сілы саюзнікаў,—гаворыцца ў загадзе,—у цяперашні час канцэнтрыруюцца для рашучых сражэнняў на моры, на сушы і ў паветры, каб сакрушыць праціўніка раз і назаўсёды. З усходу і захаду, з поўначы і з поўдня рыхтуюцца ўдары, у выніку якіх паследуе канчатковае знішчэнне нацыстаў; гэта зноў прынясе свабоду Еўропе і паскорыць наступленне міра для ўсіх нас. Мы знаходзімся ў Італіі, на нас выпала чэсць нанесці першы ўдар. Мы рыхтуемся разбіць нямецкія арміі ў Італіі».

Адзначыўшы, што «бітва будзе цяжкой, жорсткай і магчыма доўгай, генерал Александэр, заяўляе, што наступаючыя войскі будуць падтрыманы авіяцыяй, якая мае перавагу над ворагам», а таксама артылерыяй і танкамі, «колькасць якіх далёка пераўзыходзіць сродкі немцаў».

ВАЕННЫЯ ДЗЕЯННІ Ў ІТАЛІІ

ЛОНДАН, 13 мая. (ТАСС). У камюніке галоўнага штаба войск саюзнікаў у Італіі паведамляецца, што наступленне 5 амерыканскай арміі і 8 англійскай арміі супроць лініі Густава ў ноч на 12 мая вялося ў паласе баявой аховы праціўніка, і ў цяперашні час на ўсім працягу фронта наступлення адбываюцца цяжкія баі.

Учора вельмі буйныя сілы цяжкіх бамбардыроўшчыкаў саюзнікаў зрабілі налёты на многія парты і чыгуначныя вузлы ў паўночнай і паўночна-заходняй Італіі.

МЯЦЕЖ БАТАЛЬЁНА АЎСТРЫЙСКІХ САЛДАТ НА КАРЭЛЬСКІМ ФРОНЦЕ

СТАКГОЛЬМ, 12 мая. (ТАСС). Газета «Стакгольмс Тіднінген» паведамляе, што, па атрыманых ёю вестках, на Карэльскім фронце адбыўся мяцеж батальёна аўстрыйскіх альпійскіх войск. Па загаду генерала Дзітля, нямецкая часць, якая нядаўна прыбыла з Польшчы, пасля бою, які працягваўся два дні, падавіла гэта паўстанне. Забіта і паранена каля сотні аўстрыйцаў. Арыштаваных салдат інтэрніравалі ў канцэнтрацыйным лагеры Бапака, а таксама ў лагеры ў Кіркінесе. Арыштаваныя будуць накіраваны ў Германію і адданы там ваеннаму суду.

АНТЫГІТЛЕРАЎСКАЯ АРГАНІЗАЦЫЯ ЗАМЕЖНЫХ РАБОЧЫХ У ГЕРМАНІІ

СТАКГОЛЬМ, 12 мая. (ТАСС). Газета «Нюа Даглігт Алеханда» паведамляе, што ў Брауншвейгу (Германія) раскрыта тайная антыгітлераўская арганізацыя замежных рабочых. Арыштаван французскі рабочы П'ер Мерс'е і іншыя замежныя рабочыя.

У садах Беларусі

Усе вышэй і ярчэй сонца, усё цяплей саграе яно зямлю сваімі вясеннімі праменнямі. Зазелянелі дрэвы. Апранаюцца ў багатае ўбранне беларускія сады. Заўсёды славілася садамі наша прыгажуня — Беларусь. Было іх многа на Гомельшчыне, на Віцебшчыне, у Случчыне, было іх многа каля Мінску — яблынь, груш, сліў вішань.

Да вайны толькі па пяці ўсходніх абласцях нашай рэспублікі сады займалі тэрыторыю ў 82.000 гектараў. Гэта былі сады, узрошчаныя рукамі калгаснага сялянства. У 1913 годзе пад садамі было толькі 20.000 гектараў. Больш 5.000 беларускіх калгасаў мелі грамадскія сады, а невялікія асабістыя садзікі па 15—20 пладовых дрэваў мелі на сваіх прысядзібных участках каля 200.000 калгаснікаў.

Хто не ведаў не толькі ў Беларусі, а і ў Совецкім Саюзе аб слуцкіх бэрах, хто не любіў аршанскую антонаўку?

Прышоў на беларускую зямлю звер-немец і апаганіў пудоўныя беларускія сады, знішчыў, высек дрэвы.

На вызваленай зямлі Беларусі калгаснікі вяртаюць да жыцця і свае любімыя сады. У 40 вызваленых раёнах нашай рэспублікі пад садамі было 16.690 гектараў плошчы. 70 процантаў гэтай колькасці садоў будуць сёлета аднаўлены і зноў дадуць нам смачныя плады.

З вялікай любоўю даглядаюць калгаснікі за пладовымі дрэвамі. Калі нестае вапны абмазваюць дрэвы глінай, абрэзваюць сухія галінкі, чысцяць іх. Перазімавалі нашы беларускія сады нядрэнна. Зіма была для садоў нецяжкая.

Цяпер на дрэвах раскрываюцца почкі. Пачынаюць квітнець грушы, слівы, вішні. Хутка пышна заквітнеюць яблыні. Ёсць на Гомельшчыне ў калгасных садах не мала мічурынскіх гатункаў—«шафран кітайскі», «пэпін шафраны», «груша бэра», «груша зімняя—мічурынская» і г. д.

Перад самай вайной пачалі ў Беларусі разводзіць і вінаград. Пад вінаграднікамі было 20 гектараў зямлі. Найбольшая плошча пад вінаграднікамі была ў Хойніцкім раёне — 4 гектары. Нядаўна ў Хойнікі вярнуўся беларускі мічурынец агроном Пінчук і ў сваім пісьме ў Наркамзем Беларусі паведамляе, што прыступае да аднаўлення вінаграднікаў.

Беларускія калгаснікі вернуць сваім любімым садам былую і заслужаную славу.

С. ЕФІМАЎ.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.

АТ00138. АДРАС РЭДАКЦЫІ: гор. Гомель, вул. Вароўская, 10.